

Österåker behöver en skolutredning

I Österåkers kommun har vi problem med ett svikande elevunderlag vilket har skapat ett underskott i grundskolor under 2023. Det grundar sig delvis i ett lägre nivå på inflyttning än beräknat, men beror även på att elever söker sig utanför kommunen. När Internationella Engelska Skolan (IES) öppnar nästa år så kommer detta problem förmodligen att förvärras. Öppnandet av IES leder till att vi i kommunen får en s.k. överetablering. Det finns alltså fler platser än förmodade elever, och därmed kommer enheter att behöva anpassa sin verksamhet för att få en ekonomi i balans, på samma sätt som den måste anpassas efter det underskott på elever som funnits under 2023. I Danderyds kommun har man valt att ta ett brett grepp kring kommunens skolverksamhet och se över skolkapaciteten och ta fram en handlingsplan för hur överkapaciteten av skolplatser kan hanteras, samt hur befintliga skolverksamheter ska kunna göras mer attraktiva. Vi anser att Österåker behöver gå samma väg. Vi behöver vara öppna med att etableringen av IES kommer att påverka de enheter som kommunen är huvudman för (och förmodligen även enskilda enheter). Därav bör vi ta fram en handlingsplan och förbereda oss för eventuella konsekvenser av en överetablering. Enligt förvaltningens muntliga genomgång förväntas uppskattningsvis 70% av eleverna som börjar IES i Österåker komma från elever i eget bestånd. När en elev väljer att byta skola så följer hela skolpengen med eleven till den nya skolan, medan den gamla skolan har kvar en tiondel* av kostnaden på kort sikt i form av kostnader för lokaler och personal. Enligt den utredning som Danderyds kommun tagit fram så står lokalerna för 21% av skolans kostnader medan personal står för 62% och dessa kostnader ökar och minskar inte proportionerligt med elevantalet. Det betyder att det kan vara svårt för skolor att anpassa sig till ett minskat elevantal, vilket riskerar att leda till besparingar i verksamheten som påverkar kvaliteten på undervisningen.

Vi föreslår därför att Utbildningsnämnden får i uppdrag att:

1. Utredda eventuella åtgärder för kommunalt ägda skolverksamheter med särskilt fokus på de förändringar och utmaningar som uppstår på grund av det minskade elevunderlaget och den nya etableringen av Internationella Engelska Skolan (IES)
2. Ta fram en konkret handlingsplan för att hantera de potentiella konsekvenserna av överetableringen. Detta kan innebära att anpassa storleken och verksamheten i befintliga skolor, liksom att omorganisera rektorsområden men även ta fram förslag på hur befintliga skolverksamheter ska kunna göras mer attraktiva.

För Miljöpartiet de Gröna
Viktoria Köppä

*Ur rapport från KMPG till Karlskrona kommun 2020: Förutsättningar för etablering av Internationella Engelska Skolan (IES).